

ANALIZA POTRZEB KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW OSTROWI MAZOWIECKIEJ

**Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu Dom Kultury +Inicjatywy Lokalne 2016**

*Publikacja opracowana w ramach projektu „Ostrowskie pomysły na kulturę”
dofinansowanego ze środków Narodowego Centrum Kultury
z Programu Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2016*

**Miejski Dom Kultury w Ostrowi Mazowieckiej
Ostrow Mazowiecka 2016**

OSTRÓW MAZOWIECKA

**Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
Dom Kultury +Inicjatywy Lokalne 2016**

Przedmiotowa publikacja została opracowana
w ramach projektu *"Ostrowskie pomysły na kulturę"*
dofinansowanego ze środków
Narodowego Centrum Kultury z Programu
Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2016

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
1. Działalność kulturalna w mieście	
Ostrów Mazowiecka.....	5
2. Miejski Dom Kultury w Ostrowi Mazowieckiej.....	8
2.1 Analiza działalności placówki.....	8
2.2 Oddolne inicjatywy społeczne zainicjowane w Miejskim Domu Kultury.	16
3. „ <i>Ostrowskie pomysły na kulturę</i> ”- projekt w ramach programu Dom Kultury+Inicjatywy lokalne 2016.....	19
4.Kultura według mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej	21
4.1 Analiza ankiet identyfikujących potrzeby kulturalne mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej.	25
4.2 Propozycje mieszkańców na oddolne inicjatywy lokalne	32
Wnioski	34

Wprowadzenie

Przedmiotem projektu „Ostrowskie pomysły na kulturę” realizowanego w ramach programu Dom Kultury + Inicjatywy lokalne 2016 było przeprowadzenie analizy potrzeb kulturalnych mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej i zorganizowanie w dalszym etapie konkursu na nowatorskie inicjatywy, które najsilniej pobudzą społeczną aktywność kulturalną.

W ramach I etapu zadania, zorganizowano szereg spotkań animacyjno– warsztatowych w różnych miejscach Ostrowi Mazowieckiej, pośród takich grup społecznych jak: młodzież seniorzy, uczestnicy wydarzeń kulturalnych. Spotkania posłużyły zarówno zidentyfikowaniu braków w ofercie kulturalnej Ostrowi Mazowieckiej, jak również wsparciu w skonkretyzowaniu oddolnych inicjatyw kulturalnych.

W rezultacie uzyskano diagnozę tejże kultury w mieście. Trzeba podkreślić, że jest to pierwsze tak rozbudowane badanie. Na jego podstawie zostanie dostosowana oferta kulturalna dla mieszkańców.

Niniejsza broszura przedstawia najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy. Nie jest to publikacja naukowa. Będzie jednak bezpośrednio wykorzystana w konkursie, przy wyborze inicjatyw zgłoszonych w ramach ogłoszonego konkursu dla mieszkańców.

Publikacja ma też posłużyć w przyszłości jako wsparcie dla MDK, władz miasta oraz wszystkich osób zaangażowanych w kulturę w mieście.

1. Działalność kulturalna w mieście Ostrów Mazowiecka

Działalnością kulturalną w Ostrowi Mazowieckiej zajmują się:

- Miejski Dom Kultury;
- Miejska Biblioteka Publiczna;
- Teatr Scena Kotłownia;
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP;
- Muzeum Kresów i Ziemi Ostrowskiej.

Miejski Dom Kultury jest instytucją kultury, której powstanie datuje się na 1969 rok. Celem i zadaniem działalności jest upowszechnianie kultury w społeczeństwie, edukacja kulturalna, tworzenie dóbr kultury, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych, tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego i kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze. Miejski Dom Kultury znajduje się w budynku na ul. 3 Maja 50 w Ostrowi Mazowieckiej. **Kino Ostrovia**, prowadzone przez Miejski Dom Kultury, ma swoją siedzibę na ul. 11 Listopada 5. Znajdująca się w ogólnopolskiej sieci kin studyjnych placówka oferuje aktualny i atrakcyjny repertuar filmowy. Filmy są wyświetlane na nośnikach cyfrowych, a odbiór jest słyszalny w nowoczesnym systemie nagłaśniającym.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Dąbrowskiej działa od 1928 r. Obecnie księgozbiór liczy ok. 95 tys. woluminów. Biblioteka to dynamiczna instytucja kultury, która chroni dziedzictwo i odpowiada

na wyzwania współczesności. Umożliwia bezpłatne korzystanie z Internetu. Pomaga dokumentować historię miasta. Na stronie internetowej biblioteka udostępnia katalogi zbiorów. Miejska Biblioteka Publiczna stara się być placówką nowoczesną i oprócz zadań statutowych, gromadzenia i udostępniania księgozbioru podejmuje działania zmierzające do aktywizacji kulturalnej, edukacyjnej i intelektualnej mieszkańców, organizując m.in. wystawy, koncerty, spotkania autorskie, prelekcje, lekcje biblioteczne, konkursy, pikniki, festiwale.

Ofertę kulturalną w mieście wzbogaca teatr amatorski **Scena Kotłownia**. To niezależna inicjatywa kulturalna działająca w Ostrowi Mazowieckiej, której założycielem jest Rafał Swaczyna, absolwent Szkoły Aktorskiej Jana i Haliny Machulskich w Warszawie. Celem działalności teatru jest umożliwienie dzieciom i młodzieży kontaktu ze sztuką w szerokim pojęciu tego słowa i realizowanie własnych pasji. Repertuar teatru, dostępny we wszystkich lokalnych mediach oraz ważniejszych punktach na terenie miasta, jest ustalany co miesiąc. Kotłownia to ważne miejsce kulturalne na mapie miasta i całego kraju.

Młodzieżowa Orkiestra Dęta biorąca swój początek z powstałej w 1904 roku orkiestry strażackiej jest unikatowym zespołem na skalę krajową i zagraniczną. W jej repertuarze znajdują się utwory muzyki poważnej, marszowej, rozrywkowej i biesiadnej oraz pokazy musztry paradnej. Orkiestra występuje w kraju i za granicą i w sposób szczególnie przyczynia się do wzmocnienia więzi i tradycji lokalnych. W jej strukturach grają już kolejne pokolenia, nieprzerwanie uczestnicząc w życiu kulturalnym Ostrowi

Mazowieckiej. Wraz z orkiestrą występuje grupa taneczna, dając pokaz wspaniałego tańca, co spotyka się zawsze z entuzjazmem wśród publiczności.

Muzeum Kresów i Ziemi Ostrowskiej,

powstało w 2013 r. z inicjatywy Zbigniewa Banaszka i ma swoją siedzibę w budynku hotelowym założyciela. Gromadzi eksponaty i pamiątki związane z historią jednostek wojskowych stacjonujących na terenach znajdujących się w granicach dzisiejszego powiatu ostrowskiego, a także mówiące o dziejach Ziemi Ostrowskiej od średniowiecza do chwili obecnej.

2. Miejski Dom Kultury w Ostrowi Mazowieckiej

Miejski Dom Kultury to jedyna obok Miejskiej Biblioteki Publicznej instytucja kultury na terenie miasta Ostrow Mazowiecka i jeden z dwóch ośrodków kultury na obszarze powiatu ostrowskiego. Domy Kultury znajdują się tylko w Małkini Górnej, i Bogutach Piankach. W pozostałych gminach zadania w obszarze kultury realizują biblioteki. Zainteresowani urozmaiconą ofertą kulturalną mieszkańcy powiatu ostrowskiego korzystają z usług Miejskiego Domu Kultury w Ostrowi Mazowieckiej. Tym samym Miejski Dom Kultury to najważniejsza instytucja kultury na terenie powiatu ostrowskiego.

2.1 Analiza działalności placówki

Przy tworzeniu analizy działalności Miejskiego Domu Kultury wykorzystano sprawozdanie merytoryczne za rok 2015 i informacje zamieszczone na stronie internetowej placówki.

Działalność Miejskiego Domu Kultury skupia się na trzech obszarach:

- edukacji kulturalnej i artystycznej,
- działalności kinowo- widowiskowej
- integracji społecznej.

W celu edukacji kulturalnej i artystycznej prowadzone są:

- **sekcja taneczna**, zajęcia taneczne obejmują większość grup wiekowych, tj.

- dzieci najmłodsze: zespoły *Pstryk* i *Rytmika Smyka*;
- uczniów szkół podstawowych: zespoły *Zamenciki I i II* i *Mini Zament*, Dziecięcy Zespół Ludowy;
- młodzież gimnazjalną i ze szkół średnich: zespół *Zament*;
- dorosłych i seniorów: zespół *BezWianka* i zajęcia Uniwersytetu Trzeciego Wieku z zakresu tańca.

W 2015 roku do zespołów tanecznych Miejskiego Domu Kultury uczęszczało 214 osób.

Fot.1 Zespół Zament

Fot.2 Zespół BezWianka

- **sekcja muzyczna**, w ramach której działają:

- Ostrowskie Studio Piosenki skupiające młodych wokalistów;
- Retro Band- chór dla dorosłych;
- Instrumentalny Zespół Kameralny.

Pod egidą tej sekcji organizowane są cykliczne koncerty i festiwale, m. in. Festiwal Polskiej Piosenki Filmowej, Ostrow Maz. Rock Festiwal, Standardy nie tylko jazzowe oraz Prezentacje Gitarowe.

- Młodzieżowa Orkiestra Dęta- unikatowa w skali kraju i zagranicy. Wspierana jest przez MDK bezpłatną

edukacją muzyczną nauki gry na instrumentach dla młodych uczestników zespołu.

Zespoły muzyczne liczyły w 2015 roku. 69 uczestników.

Fot. 3 Grupa muzyczna na Koncercie Wiosennym

Fot. 4 XI Festiwal Polskiej Piosenki Filmowej

- **sekcja teatralna**, w ramach której działają:
  - grupa teatralna PAT,
  - zajęcia teatralne wśród słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
  - zajęcia teatralne dla dzieci i młodzieży,
  - konkursy recytatorskie,

Fot. 5,6 Konkurs recytatorski „Moja mała Ojczyzna” i „Warszawska Syrenka”

- **sekcja plastyczna,**
  - Pracownia Małego Artysty;
  - Pracownia Plastyczna;
  - konkursy plastyczne;
  - wakacyjne spotkania z ceramiką.

Fot 7. Zajęcia z ceramiką

MDK prowadzi także:

- Dziecięcą Akademię Artystyczną- zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci 4 i 5 letnich;
- Klub Seniora „Złota Jesień”- działający od 40 lat;
- Klub Kolorowej Nitki.

W Kołach zainteresowań i klubach uczestniczyło w 2015 r. 396 osób.

W zakresie działalności kinowo- widowiskowej prowadzone są:

- seanse kinowe (po 2 seanse przez 6 dni w tygodniu, w tym kilka razy w roku seanse premierowe),
- spektakle teatralne z udziałem teatrów profesjonalnych i grup amatorskich,
- koncerty muzyczne regionalnych artystów jak również uznanych artystów z Polski;

- cykliczne imprezy plenerowe i zamknięte, m.in. Dni Ostrowi Mazowieckiej, Ostrow Maz. Rock Festiwal, Dzień Dziecka i wiele innych.

W ramach integracji społecznej, która stanowi ważną część działalności Miejskiego Domu Kultury prowadzone są:

- Młodzieżowy Klub Wolontariusza;
- Grupa PAT.

W Miejskim Domu Kultury bardzo prężnie działa Uniwersytet Trzeciego Wieku. Liczba słuchaczy w II semestrze 2015 roku wzrosła do 178 osób. Oprócz wykładów, organizowanych raz w tygodniu, niesłabnącym powodzeniem cieszą się wśród słuchaczy zajęcia fakultatywne:

-plastyczne, taneczne, fotograficzne, gimnastyka ogólnousprawniająca;

-sekcje: zdrowej żywności, turystyczna, teatralna, kulinarna i krawiecka oraz nauka obsługi komputera.

W sekcjach tych studenci pogłębiają i rozwijają swoje pasje i zainteresowania. Organizowane jest wiele wycieczek pieszych i autokarowych zarówno w kraju, jak i za granicą.

W zajęciach fakultatywnych w roku 2015 wzięło udział 299 słuchaczy. Niektórzy z nich uczęszczają na zajęcia kilku sekcji.

W roku 2015 zorganizowano 18 wykładów dla Słuchaczy UTW z dziedziny literatury, socjologii, historii i zdrowia we współpracy z wykładowcami Uniwersytetu Warszawskiego, Muzeum Narodowego w Warszawie, Instytutu Francuskiego, Książnicy Podlaskiej, Prezesa Banku Spółdzielczego w Ostrowi Maz. a także pani dr Anny Formanowicz.

Fot.7, 8 Słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku na wykładach i X Senioradzie

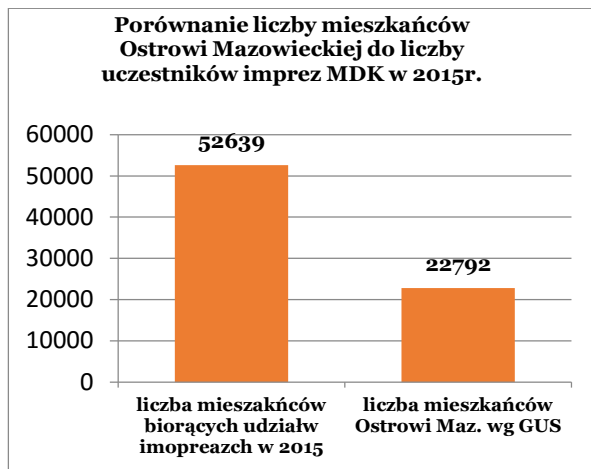
We wszystkich zajęciach jakie oferuje Miejski Dom Kultury w 2015 r. uczestniczyło 1156 osób.

Istotną pozycję w działalności Miejskiego Domu Kultury zajmuje kino. Nowoczesny sprzęt pozwala na wyświetlanie filmów premierowych i w doskonałej jakości. W 2015 w kinie „Ostrovia” wyświetlono 39 filmów, w tym premierowo 4. Odbyło się 748 seansów filmowych, w tym 129 polskich, 175 europejskich, pozostałe to filmy produkcji amerykańskiej i inne. 23 991 uczestników seansów to prawie połowa wszystkich osób, które wzięły udział w imprezach w 2015r.

Kino to bardzo ważne miejsce na mapie kulturalnej Ostrowi Mazowieckiej.

Miejski Dom Kultury każdego roku organizuje ok. 2000 różnego rodzaju imprez. W 2015r. odbywały się seanse filmowe, wystawy artystyczne, występy zespołów artystycznych oraz zawodowych, dyskoteki i bale, prelekcje, spotkania i wykłady, imprezy turystyczno- rekreacyjne, konkursy, pokazy teatralne, festiwale i warsztaty artystyczne. Uczestniczyło w nich **52 639 osób**.

Porównanie liczby uczestników imprez w 2015r.do liczby mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej wg danych GUS przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1 Zestawienie liczby uczestników imprez w porównaniu do liczby mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej wg danych GUS.

Miejski Dom Kultury współpracuje z wieloma organizacjami i jednostkami działającymi w Ostrowi Mazowieckiej, będąc tym samym współorganizatorem wymienionych, ciekawych projektów.

- Festiwal Piosenki o Zdrowiu;
- Koncert życzeń dla Babci i Dziadka;
- koncert Majki Jeżowskiej z grupą taneczną;
- zajęcia edukacyjne z cyklu „Lekcje w kinie”;
- warsztaty taneczne z udziałem animatorów MIK w Warszawie;

- „Słowiańska Baśń” w Grodzie Książąt Mazowieckich;
- współdział w organizacji Międzynarodowego Pleneru Malarskiego;
- udział słuchaczy UTW w X Senioradzie.

Wymienione zdarzenia to tylko niektóre z kilkudziesięciu wspólnych propozycji dla mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej.

W ramach współpracy i wsparcia innych jednostek funkcjonujących w mieście Ostrowi Mazowieckiej Miejski Dom Kultury oferuje bezpłatnie:

- salę widowiskowo-kinową;
- nagłośnienie z obsługą;
- jurorów na festiwale i przeglądy;
- prowadzącego wydarzenie;
- kostiumy i inne rekwizyty.

Plany Miejskiego Domu Kultury w Ostrowi Maz. na kolejne lata są ściśle związane z zamierzeniami inwestycyjnymi, które zakładają przebudowę i remont budynku. Funkcjonuje w nim sala widowiskowo-kinowa, kino Ostrovia. Rozbudowa, remont i dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych umożliwi jeszcze większe wykorzystanie sali na działania edukacji kulturalnej.

2.2 Oddolne inicjatywy społeczne zainicjowane w Miejskim Domu Kultury.

Miejski Dom Kultury w Ostrowi Mazowieckiej jest współorganizatorem wielu przedsięwzięć, których pomysłodawcami są grupy i osoby z terenu miasta i okolic.

Na przestrzeni ostatnich lat zostały zrealizowane w MDK następujące oddolne inicjatywy:

1. Utworzenie ostrowskiej grupy PAT- „Profilaktyka a TY: co Ty zrobiłeś w sprawie profilaktyk i uzależnień?”

Grupa powstała z inicjatywy lokalnej młodzieży i ma na celu:

- promowanie mody na życie bez uzależnień;
- zmniejszanie zjawiska uzależnień wśród młodzieży szkolnej, poprzez kształtowanie aktywności społecznej;
- umacnianie asertywnych postaw;
- inspirowanie rodziców do pogłębiania wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień i nakłanianie ich do częstej rozmowy na ten temat z własnymi dziećmi.

Grupa przy współpracy MDK, policji, samorządu ostrowskiego i szkół zorganizowała w dniach 13-14 czerwca 2014 roku III Regionalny Mazowiecki Przystanek PAT, w którym uczestniczyło ok.1000 osób. Jest to organizowane co roku ogólnopolskie spotkanie młodzieży, w ramach którego odbywają się m. in. warsztaty edukacyjno- profilaktyczne prowadzone przez zawodowych instruktorów, zajęcia teatralne, wokalne, taneczne, plastyczne, dziennikarskie i wiele innych. W programie są również rozmowy o tematyce filozoficznej, koncerty oraz spektakle.

2. Utworzenie cyklu "*Wakacyjne podwórka*".

To inicjatywa dzieci i młodzieży spędzających wakacje w mieście. Jej nazwa powstała wspólnie ze Spółdzielnią Socjalną AMELIA. Cykl jest realizowany od 2014 r. przez pracowników MDK przy współpracy Spółdzielni Socjalnej AMELIA, Straży Pożarnej, Policji i Ostrowskiego Sanepidu. "Wakacyjne podwórka" to spotkania organizowane na osiedlach w mieście podczas których dzieci i młodzież mogą brać udział w zabawach, grach, konkursach i animacjach oraz korzystać z urządzeń rekreacyjnych. Imprezom towarzyszy wspólne grillowanie i występy zespołów artystycznych.

3. "*Lokomotywa marzeń*".

Projekt powstał z inicjatywy Młodzieżowej Grupy POMOST. W ramach tej inicjatywy zostały przeprowadzone warsztaty dziennikarskie i taneczne a także warsztaty p.t. "Poznaj siebie" oraz "Młodzież w działaniu". Podczas zajęć młodzież miała możliwość rozwinąć swoje zainteresowania, nabyć nowe umiejętności oraz ciekawie spędzić czas wolny. Miejski Dom Kultury był współorganizatorem tych spotkań.

4. Uroczysta premiera i pokaz amatorskiego filmu "*The Illuminati*" z inicjatywy grupy "*Ostrovia Parody Makers*".

Młodzieżowa grupa, w skład której wchodzi uczniowie ostrowskich szkół i studenci, wyprodukowała pełnometrażowy film akcji. MDK był współorganizatorem uroczystej premiery filmu w kinie "Ostrovia".

5. Klub Seniora "Złota Jesień"

Klub powstał w 1972 r., z inicjatywy pracowników Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej. Podczas spotkań uczestnicy rozwijają swoje zainteresowania i wspólnie spędzają wolny czas. Wyjeżdżają do teatru i organizują sobie wycieczki, ogniska oraz wieczorki taneczne w plenerze. Klub działa do dnia dzisiejszego.

6. Klub Kolorowej Nitki

Klub powstał w 2009r. z inicjatywy pani Teresy Skalik i Hanny Sasinowskiej. Uczestnicy ze zdolnościami do haftowania na cotygodniowych spotkaniach wytwarzają produkty na miarę rękodzieła artystycznego. Swoje prace pokazują publiczności na wystawach i różnych imprezach plenerowych. Wspierają też akcje charytatywne.

7. Młodzieżowy Klub Wolontariusza

Klub rozpoczął swoją działalność w 2012 r., choć jego załączki datuje się już od 2010r. Powstał z inicjatywy młodzieży, która przychodziła do MDK, aby porozmawiać i zwierzyć się ze swoich problemów czy zauważonych problemów u innych. Główną ideą klubu jest działalność na rzecz społeczności lokalnej. Młodzież jest zarówno organizatorem jak i uczestnikiem w różnego rodzaju akcjach charytatywnych: zbiórkach zabawek, książek, maskotek.

Działania Miejskiego Domu Kultury i jego zaangażowanie w działania społeczne, świadczą o rosnącym udziale instytucji w rozwoju społecznym. Inicjatywy mieszkańców będą dalej popierane, a te zasługujące na wdrożenie wspierane w działaniu.

3. „Ostrowskie pomysły na kulturę”- projekt w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2016

„Ostrowskie pomysły na kulturę” to projekt realizowany przez Miejski Dom Kultury w Ostrowi Mazowieckiej w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2016.

Zakłada on diagnozę potrzeb kulturalnych mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej i zorganizowanie na jej podstawie konkursu na inicjatywy, które możliwie najliczniej zaktywizują kulturalnie lokalną społeczność.

Pierwsza część projektu przewidywała organizację cyklu spotkań animacyjnych na terenie miasta dla różnych grup społecznych m.in. młodzieży i seniorów oraz prowadzenie spontanicznych działań diagnostycznych. Dzięki temu możliwa jest identyfikacja braków w ofercie kulturalnej miasta, jak również poznanie pomysłów na oddolne inicjatywy kulturalne.

Zgodnie z celami projektu *„Ostrowskie pomysły na kulturę”* w okresie od 15 marca 2016r. do 31 maja 2016r. były prowadzone działania diagnostyczne zmierzające do zbadania preferencji kulturalnych mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej.

Diagnoza była realizowana przy pomocy ankiet w formie papierowej. Aby powstała w oparciu o jak najliczniejszy głos społeczeństwa, udostępniono również ankietę w wersji elektronicznej. Konsultacje prowadzono również poprzez bezpośrednie "działania spontaniczne".

Zorganizowano konsultacyjne spotkania w grupach zamkniętych (Uniwersytet Trzeciego Wieku,

Klub Seniora, zespoły młodzieżowe działające przy MDK, Scena Kotłownia).

Przeprowadzono również spacer kreatywny ze studentami Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Jego zadaniem było wskazanie możliwych form wykorzystania różnych elementów infrastruktury oraz miejsc publicznych do realizacji nowych inicjatyw kulturalnych.

Odbyły się także dwa spotkania konsultacyjne z mieszkańcami Ostrowi Mazowieckiej.

Fot. 9,10, 11 Spotkania konsultacyjne z mieszkańcami Ostrowi Maz.

Fot.12 "Tablica spontaniczna"

W kolejnym etapie w oparciu o opracowany raport przygotowano konkurs, w ramach którego jury złożone ze specjalistów z obszaru kultury wybierze najlepsze inicjatywy.

4.Kultura według mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej.

Mieszkańcy Ostrowi Mazowieckiej mają do dyspozycji w mieście rozbudowaną ofertę kulturalną.

Życie kulturalne przejawia się w co najmniej kilkunastu cyklicznych imprezach organizowanych w mieście przez instytucje kulturalne a w szczególności Miejski Dom Kultury w Ostrowi Mazowieckiej. Ogólnopolski Festiwal Tańca "Wirujący Krąg", Spotkania z teatrem, Dzień Dziecka, Konkursy recytatorskie, Festiwal Polskiej Piosenki Filmowej, Dni Miasta, Standardy nie tylko Jazzowe, Prezentacje gitarowe, Spotkania ze Świętym Mikołajem, Lato w mieście, Piknik z Książką, Narodowe czytanie, koncerty zespołów i wystawy plenerowe- to tylko niektóre z propozycji dla mieszkańców Ostrowi świadczące niewątpliwie o szerokiej ofercie kulturalnej miasta.

Imprezy dostarczają mieszkańcom rozrywki. Organizowane cyklicznie gromadzą niestety publiczność jednorazowo. Mimo, że niektórzy uczestniczą w nich systematycznie, ale nie są ich pomysłodawcami, jedynie odbiorcami.

Ideą projektu DomKultury+ jest zaangażowanie mieszkańców tak, aby byli oni współautorami kultury w miejscu swojego zamieszkania.

Większość osób uczestniczących w konsultacjach korzysta systematycznie z oferty kulturalnej miasta a w szczególności Miejskiego Domu Kultury

Ze spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami Ostrowi Mazowieckiej wynika, że miasto postrzegają jako miejsce, w którym "sporo się dzieje kulturalnie". Poniższy wykres obrazuje częstotliwość udziału rozmówców w imprezach organizowanych przez Miejski Dom Kultury.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie konsultacji z mieszkańcami przeprowadzonymi w okresie kwiecień- maj 2016r.

Z drugiej strony zauważalne jest niezadowolenie rozmówców z powodu niedostatecznej informacji i promocji wydarzeń kulturalnych (**informacja za późno, w niedostatecznej liczbie miejsc w mieście**).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie konsultacji z mieszkańcami przeprowadzonymi w okresie kwiecień- maj 2016r.

Spotkania konsultacyjne z mieszkańcami uwiaryściły problem lokalowy obiektów działalności kulturalnej w Ostrowi Mazowieckiej. Stwierdzenia o fatalnej bazie lokalowej Miejskiego Domu Kultury, w tym kina "Ostrovia" i Miejskiej Biblioteki Publicznej, pojawiały się w każdej rozmowie z animatorami.

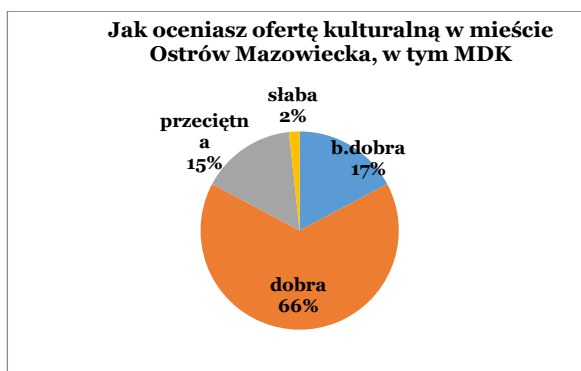
Rozmówcy zauważali bardzo często, że z oferty kulturalnej w mieście korzystają rodziny z dziećmi, seniorzy, a brakuje oferty dla pokolenia 20 i 30- latków. Pojawiła się też, ważna uwaga, że małe jest zaangażowanie nauczycieli w oddolne inicjatywy społeczne. Jest to szczególnie niepokojące z racji pracy tej grupy zawodowej z dziećmi i młodzieżą.

Wiele słów pochwały, rozmówcy, w szczególności dzieci i seniorzy, wypowiedzi pod adresem kadry i działalności Miejskiego Domu Kultury. Zauważalna też jest w opiniach mieszkańców

Scena Kotłownia jako unikatowy teatr amatorski na skalę regionu i kraju, gdzie młodzież rozwija swoje aktorskie zdolności, a mieszkańcy mają możliwość oglądania spektakli na najwyższym poziomie z ich udziałem.

Miejska Biblioteka Publiczna w oczach mieszkańców jawi się jako instytucja nie tylko zajmująca się wypożyczaniem i udostępnianiem księgozbioru, ale również jako miejsce spotkań, realizacji samodzielnych pomysłów, wykraczająca daleko poza stereotypowe myślenie o tego typu miejscach.

Mieszkańców cieszy powstanie Muzeum Kresów i Ziemi Ostrowskiej. Swoimi bogatymi zbiorami i pogadankami historycznymi przyciąga ono coraz większą rzeszę odwiedzających.

Źródło: Opracowania własne na podstawie konsultacji z mieszkańcami przeprowadzonymi w okresie kwiecień- maj 2016r.

Szansą na dostosowanie oferty kulturalnej Ostrowi Mazowieckiej do zapotrzebowań mieszkańców wydaje się być, zaproszenie ich do współpracy z centrami kultury w mieście. Jak pokazały konsultacje i spotkania animacyjne mieszkańcy, działając wspólnie, mają wiele ciekawych pomysłów godnych wprowadzenia w życie.

Mieszkańcy Ostrowi Mazowieckiej chętnie angażowali się w rozmowy z animatorami i wyrażali swoje opinie szczerze i otwarcie.

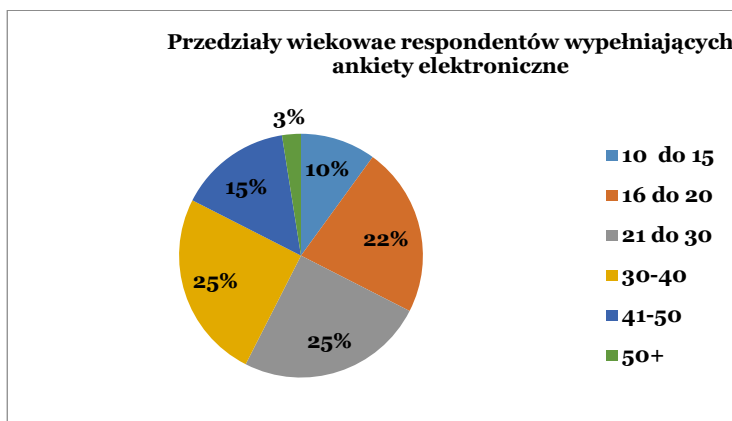
4.1 Analiza ankiet identyfikujących potrzeby kulturalne mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej.

Analizę preferencji kulturalnych mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej przeprowadzono również przy użyciu ankiet- zarówno w wersji papierowej i elektronicznej poprzez stronę internetową Miejskiego Domu Kultury w Ostrowi Mazowieckiej.

Ankiety papierowe były wypełniane przez grupy docelowe (dzieci, młodzież, seniorów), zaś ankiety elektroniczne cechowała większa różnorodność respondentów. Dlatego zastosowano oddzielną analizę obydwu ankiet.

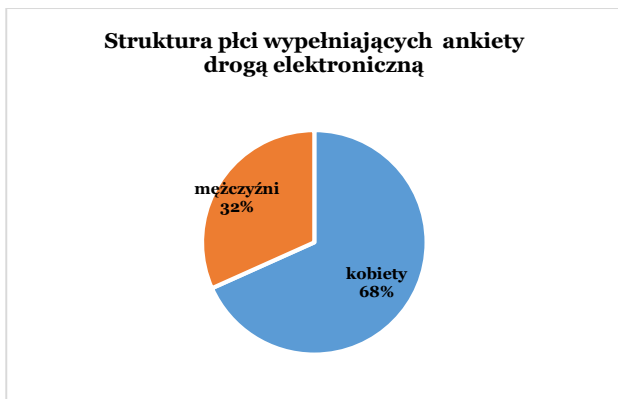
Ankiety w formie elektronicznej wypełniło 45 respondentów. W dobie cyfryzacji i powszechnego dostępu do Internetu jest to stosunkowo niska liczba wypełnionych ankiet tą drogą.

Najwięcej ankietowanych elektronicznie stanowiły osoby w wieku od 21 do 40 lat- 50 % wszystkich, którzy wypełnili ankiety przez Internet.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety internetowej przeprowadzonej w okresie od 31marca do 31maja 2016r.

Większość ankietowanych elektronicznie stanowiły kobiety- 68 % wszystkich, którzy wypełnili ankietę tą drogą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety internetowej przeprowadzonej w okresie od 31marca do 31maja 2016r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety internetowej przeprowadzonej w okresie od 31marca do 31maja 2016r.

Zdecydowana większość ankietowanych elektronicznie korzysta z oferty kulturalnej Ostrowi Mazowieckiej (88 % odpowiadających elektronicznie).

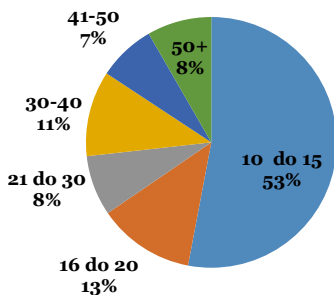
Respondenci odpowiadający elektronicznie na pytanie "Jakich inicjatyw potrzebujesz w mieście?" wymieniali najczęściej:

- koncerty rockowe;
- warsztaty rękodzieła;
- kluby do tańca;
- warsztaty taneczne dla dorosłych;
- profesjonalne turnieje tańca,
- występy kabaretów.

Często w komentarzach ankiet elektronicznych była mowa o nowym budynku Miejskiego Domu Kultury i kina Ostrovia.

Ankiety w formie papierowej wypełnili w połowie uczniowie ostrowskich szkół (362 ankiety). W przedziale wiekowym 21-30 wypełniono 43 ankiety, odpowiednio 31-40: 61 ankiet, 41-50: 41 ankiet zaś powyżej 50 roku życia wypełniono 46 ankiet. W sumie wypełniono 556 ankiet papierowych.

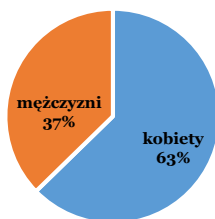
Przedziały wiekowe respondentów wypełniających ankiety w formie papierowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety w formie papierowej udostępnianej w okresie od 31marca do 31maja 2016r

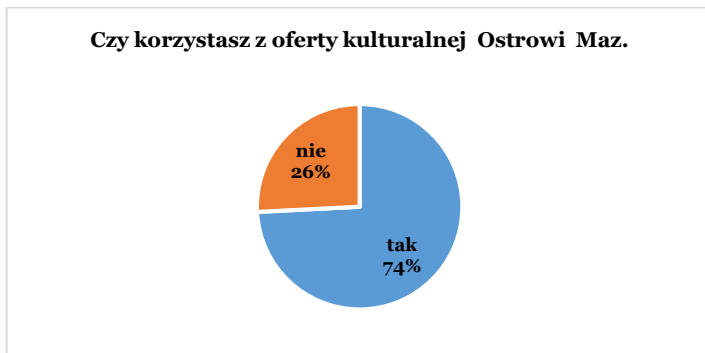
W ankiecie tradycyjnej, podobnie jak w internetowej częściej odpowiadały kobiety- 63 % wypełniających ankiety papierowe.

Struktura płci respondentówwypełniających ankiety tradycyjne

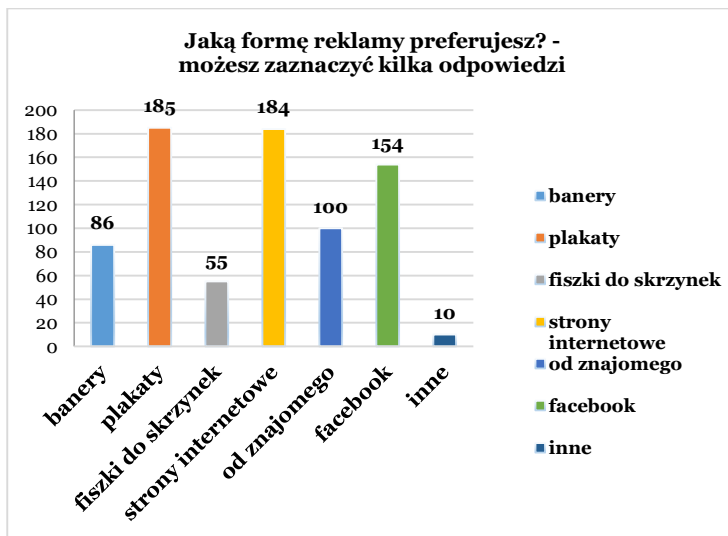

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety w formie papierowej udostępnianej w okresie od 31marca do 31maja 2016

Ankietowani, którzy wypełniali ankiety tradycyjnie, podobnie jak internauci, w większości korzystają z oferty kulturalnej w mieście (74%).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety w formie papierowej udostępnianej w okresie od 31marca do 31maja 2016r

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety w formie papierowej udostępnianej w okresie od 31marca do 31maja 2016r

Głównym i zdecydowanie dominującym źródłem wiedzy o wydarzeniach kulturalnych są dla ankietowanych plakaty i strony internetowe. Kolejne źródło informacji to facebook i znajomi. Banery i fiszki wskazywano znacznie rzadziej. W odpowiedziach *innych* znalazły się ulotki, telewizja kablowa, ogłoszenia w kościele. Widać więc, że mieszkańcy Ostrowi korzystając z mediów elektronicznych przekazują sobie informacje o wydarzeniach kulturalnych.

Ankietowani bardzo często biorą udział w koncertach i seansach filmowych. Korzystają też z oferty teatralnej w mieście. Wymieniano także imprezy cykliczne tj. Ogólnopolski Festiwal Tańca "Wirujący Krąg", Koncert Wiosenny, Dni Ostrowi i spotkania w bibliotece. Wspominano również Ostrowskie Lato Kulturalne, cykl letnich koncertów na Scenie w bibliotece. Warto rozważyć powrót do tego wydarzenia.

Najczęściej wskazywane inicjatywy, których potrzebują mieszkańcy to:

- koncerty;
- imprezy muzyczne.

Młodzież wymieniała koncerty rapowe, a seniorzy muzykę poważną i rozrywkową.

Należy podkreślić, że podobnie jak internauci, ankietowani, którzy wypełniali ankiety metodą tradycyjną bardzo często w odpowiedzi na pytanie: *Jakich inicjatyw potrzebujesz w mieście?*, wpisywali dodatkowo: *nowego budynku domu kultury, kina, biblioteki, przyzwoitych warunków lokalowych dla kultury.*

4.2 Propozycje mieszkańców na oddolne inicjatywy lokalne.

W ramach przeprowadzonych konsultacji i ankiet udostępnianych w formie elektronicznej i papierowej mieszkańcy Ostrowi wysunęli już pierwsze pomysły na ciekawe wydarzenia kulturalne. Mogą one być inspiracją dla właściwych pomysłów, które zostaną wybrane w ogłoszonym konkursie na inicjatywy lokalne.

Oto niektóre z nich:

- festiwal baniek mydlanych;
- większa liczba koncertów;
- koncert rapowe;
- zajęcia muzyczne w terenie;
- pikniki z segregacją wiekową 30+, 40+, 50+;
- siłownia na świeżym powietrzu;
- pikniki promujące zdrowy styl życia;

- dzień Azji;
- warsztaty fotograficzne;
- warsztaty muzealne;
- warsztaty dziennikarskie;
- warsztaty radiowo –telewizyjne;
- warsztaty kulinarne prowadzone przez dzieci;
- klub dyskotekowy;
- festiwal kolorów;
- dzień motoryzacji;
- happening kulturalny;
- warsztaty rękodzieła artystycznego;
- wydanie płyty Ostrowskiego Studia Piosenki;
- skwer młodzieżowy.

Właściwy konkurs wyłoni zapewne ciekawe i pomysłowe inicjatywy lokalne na wydarzenia kulturalne, a tym samym zaangażuje mieszkańców w działania społeczne.

Wnioski

Analiza potrzeb kulturalnych mieszkańców powstała w oparciu o dane pochodzące ze sprawozdań i strony internetowej Miejskiego Domu Kultury. Informacje ze stron internetowych placówek kulturalnych posłużyły do scharakteryzowania ich działalności.

Jednak najważniejszym źródłem badawczym były ankiety papierowe i elektroniczne wypełnione przez mieszkańców. Wypowiadali się w nich o działalności kulturalnej w mieście i swoich potrzebach w tym zakresie. Wykorzystano również "działania spontaniczne", które polegały na bezpośrednich spotkaniach z mieszkańcami.

Wszystkie działania badawcze (ankiety, "działania spontaniczne", spotkania animacyjne z mieszkańcami) pokazały, że trend różnorodnej oferty kulturalnej w mieście powinien być utrzymany. Należy przy tym zwrócić uwagę na dublowanie się terminów wydarzeń organizowanych przez placówki kulturalne, aby zapobiegać takim sytuacjom w przyszłości. Można zasugerować organizację cyklicznych spotkań dla osób, które zajmują się ustalaniem terminów i programów wydarzeń kulturalnych w placówkach w celu konsultacji.

Miejski Dom Kultury według mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej to instytucja przyjazna i otwarta. Z oferty MDK mieszkańcy najczęściej wybierają koncerty i seanse filmowe. Spektakle teatralne to również ważne wydarzenia na mapie ostrowskiej kultury. Nadal należy dbać i wzbogacać ofertę edukacyjno- artystyczno-rozrywkową dla dzieci i młodzieży.

Biorąc pod uwagę częstotliwość uczęszczania na wydarzenia kulturalne, to z rozmów z mieszkańcami

wywnioskowano, że najchętniej z imprez takich jak: koncerty w MDK, seanse filmowe, występy teatralne korzystają w okresie jesienno- zimowym. W sezonie wiosenno- letnim wyżej wymienione są mniej popularne, zaś mieszkańcy preferują imprezy plenerowe, w tym kino na świeżym powietrzu.

Mieszkańcy Ostrowi cenią sobie również wydarzenia kulturalne związane z "ocaleniem od zapomnienia" historii "małej Ojczyzny" (rekonstrukcje historyczne, spotkania z pasjonatami historii). Podkreślano znaczenie tego typu wydarzeń dla pokolenia młodych.

Dla mieszkańców Ostrowi nie bez znaczenia są koszty wydarzeń kulturalnych, na które mogą sobie pozwolić.

Odnosnie planów na przyszłość, dotyczących oferty kulturalnej w mieście, pojawiły się propozycje zwiększenia koncertów i imprez muzycznych. Brakuje warsztatów artystycznych i propozycji dla 20 i 30 latków.

Nie ma miejsca spotkań młodych ludzi, które mogłoby integrować młodzież i stanowić konkurencję dla komputera i urządzeń elektronicznych.

"Ostrowskie pomysły na kulturę" zainteresowały mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej. "Działania spontaniczne" w początkowej fazie były nieśmiałe, ale już na finiszu projektu mieszkańcy sami wypowiedzieli się o działalności kulturalnej w mieście. Ankiety papierowe okazały się sukcesem. Ostrowiaczy nie tylko wypowiedzieli się na temat działań kulturalnych, ale zaproponowali wiele ciekawych pomysłów. Jest to zapewne cenne źródło wiedzy, zarówno dla pomysłodawców, jak i realizatorów oferty kulturalnej w Ostrowi Mazowieckiej.

Miejski Dom Kultury w Ostrowi Mazowieckiej

ul. 3 Maja 50, 07-300 Ostrow Mazowiecka

e- mail: mdk@ostrowmaz.pl

www.mdkostrowmaz.pl

Autor: Agnieszka Kaczmarek

**Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2016**

Przedmiotowa publikacja została opracowana
w ramach projektu "*Ostrowskie pomysły na kulturę*"
dofinansowanego ze środków
Narodowego Centrum Kultury z Programu
Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2016